

5. ΑΡΑΒΕΣ-ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ: ΜΑΘΗΜΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

Οι αιμοσταγείς τζιχαντιστές του Ισλαμικού Κράτους επιδιώκουν, κατά δήλωσή τους, να αναβιώσουν το Χαλιφάτο. Ασφαλώς θα φρικοίούν στον Παράδεισο του Αλλάχ οι ένδοξοι Άραβες Χαλίφες των Μέσων Χρόνων. Τα Χαλιφάτα της Δαμασκού, της Βαγδάτης και της Κόρδοβας είχαν αναπτύξει υψηλό πολιτισμό. Διέσωσαν ευλαβικά, καλλιέργησαν γόνιμη την ανεκτίμητη αρχαία ελληνική κληρονομιά και από την Κόρδοβα της Ισπανίας μετέδωσαν στην βάρβαρη Δύση τον Αριστοτέλη. Εξ άλλου προϋπήρχε επί χίλια χρόνια και παραμένει μέχρι σήμερα ζωντανός επί δύο χιλιάδες τριακόσια ο κοινός ήρωας των δύο Κόσμων. Οι Άραβες προφέρουν με δέος, αγάπη και καμάρι το όνομά του: Ισκεντέρ. Είναι ο Μέγας Αλέξανδρος, ο Μακεδών.

Θα καγχάσουν, βέβαια, περιφρονητικά οι Ελλαδίτες νεωτερικοί από δεξιά και αριστερά. Μπορούν. Αλλά δεν μπορούν να διαγράψουν την πραγματικότητα.

Το Κοράνι τον κατατάσσει στους Προφήτες του και τον ονομάζει *Ζουλ Καρνέιν*, δηλαδή Δικέρατο. Ως *Κριός Διός*, άλλωστε, παρουσιάζεται ο ίδιος στα νομίσματά του φορώντας στο κεφάλι του δορά κριαριού με κέρατα. Τον Επίγονό του Ευκρατίδη, Μέγα Βασιλέα της ελληνιστικής Βακτριανής, έχει έμβλημά του από το 1939 το Αφγανιστάν, που στα χαρτονομίσματά του αποτυπώνει αρχαίο μακεδονικό νόμισμα με την κυκλοτερή επιγραφή *Ευκρατίδου του Μεγάλου Βασιλέως*. Το Ιράν διασώζει με ευλάβεια τα δύο κορυφαία του έπη *Σαχ-Ναμέ* (Βιβλίο των Βασιλέων) και *Εσκεντάρ-Ναμέ* (Βιβλίο του Αλεξάνδρου) που οι μεγάλοι ποιητές του Φερντοσί και Νιζαμί αφιέρωσαν στον Αλέξανδρο και διέδωσαν τη δόξα του στο απέραντο Ισλάμ. Στη Συρία πρώτος εθνικός ήρωας διότι, σύμφωνα με τον μύθο της, παντρεύτηκε την θρυλική Βασίλισσα Σεμίραμι. Στην Ινδία, σε χρυσό άγαλμά του, ευλογεί τους πιστούς δίπλα στον Βούδα. Σε νησίδα του Κουβέιτ υπάρχει ο λατρευτικός ναός του. Στην Αίγυπτο λατρεύεται Φαραώ, γιος του Φαραώ Νεκτεναβώ! Ο έφιππος ανδριάντας του δεσπόζει σήμερα στην καρδιά της Αλεξανδρείας που αυτός ίδρυσε. Επί είκοσι συνεχή χρόνια, όμως, ο Δήμος Αθηναίων κρύβει και αρνείται να τοποθετήσει τον έφιππο ανδριάντα του! Δείχνει το Μέγα Χάσμα που επέβαλε στην Ελλάδα το ανελλήνιστο Σύστημά της «πεφωτισμένο» εν Εσπερία.

Βαθειά μεσάνυχτα στην Αθήνα αλλά το ελληνικό φως λάμπει στην Ιστορία της Οικουμένης. Θα μπορούσε να οδηγήσει και να ενισχύσει την ελληνική πολιτική στο σημερινό χάος της Μέσης Ανατολής, αν οι ηγέτες της γνώριζαν ελληνικά!

Τον 8ο μ.Χ. αι. οι Άραβες κατέκλυσαν το παγκόσμιο προσκήνιο κινούμενοι ασυγκράτητα από την –νέα τότε– πίστη τους στο Ισλάμ. Συγκρούστηκαν με την κραταιά Ανατολική Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία, κατέκτησαν σύντομα τις επαρχίες της στη Μέση Ανατολή, στην Αίγυπτο και στην Κρήτη. Άγρια συνεχίστηκε η τρομερή σύγκρουση μέχρι τα θεοφρούρητα τείχη της Βασιλεύουσας. Ταυτόχρονα, όμως, οι δύο αντίπαλοι Κόσμοι δεν έπαυσαν ποτέ την επικοινωνία τους, συχνά τη συνεργασία τους και πάντοτε τον διάλογό τους. Αυτή είναι η ειδοποιός διαφορά ανάμεσα στον Ελληνισμό και στη Δύση. Αυτή είναι η καθ' ημάς Ανατολή.

Ο Ρώσος βυζαντινολόγος Αλεξέϊ Α. Βασίλιεφ αναγνωρίστηκε στη Δύση κορυφαίος. Από το κοινό επιστημονικό έργο με τους Δυτικούς Norman H. Baynes και H. St. L. Moss μεταφέρονται τα εξής αποκαλυπτικά αποσπάσματα της βαθιάς γνώσης του:¹

¹ Norman H. Baynes & H. St. L. Moss, *Byzantium An introduction to East Roman Civilisation*, Oxford 1948. Στα ελληνικά εκδόσεις Δημ. Ν. Παπαδήμα, Αθήνα.

Η Κωνσταντινούπολη, η «θεοφύλακτη πόλη», η «δόξα της Ελλάδος», ήταν η πλουσιότερη και η λαμπρότερη πόλη του μεσαιωνικού κόσμου. Η ελληνιστική παιδεία ήταν κοινό κτήμα, που, μετά την κατάκτηση της Συρίας και της Αιγύπτου από τους Άραβες, θα μπορούσε να συνενώσει το Βυζάντιο και το Χαλιφάτο. Παρά τη συνεχή σχεδόν πολεμική κατάσταση στην Ανατολή μεταξύ Βυζαντίου-Αράβων, η εμπορική επικοινωνία συνεχίσθηκε μεταξύ τους και οι Χαλίφες, αναγνωρίζοντας την ανωτερότητα της βυζαντινής παιδείας, απευθύνονταν στον Αυτοκράτορα ζητώντας βοήθεια σε μορφωτικές υποθέσεις.

Κατά τον ενδέκατο αιώνα, την περίοδο των Σταυροφοριών, δεν υπήρχε στο Βυζάντιο σκέψη για σταυροφορία. Δεν υπήρχε θρησκευτικός ανταγωνισμός προς το Ισλάμ, δεν υπήρχαν κήρυκες σταυροφορίας στο Βυζάντιο. Το 1187 ο Κουρτ Σαλαδίν, ηγεμόνας της Αιγύπτου, ταλαντούχος αρχηγός και επιδέξιος πολιτικός, κατέλαβε την Ιερουσαλήμ από τους Σταυροφόρους. Όταν άρχισε η Γ' Σταυροφορία, ο Αυτοκράτορας Ισαάκιος Άγγελος άρχισε διαπραγματεύσεις με τον Σαλαδίν κατά του οποίου κατευθύνονταν η Σταυροφορία και συνήψε μαζί του συμμαχία κατά του Σουλτάνου του Ικονίου.

Τεχνίτες της Κωνσταντινούπολης φιλοτέχνησαν τα έξοχα ψηφιδωτά στα ιστορικά τεμένη που ανήγειρε Χαλίφης Ουαλίντ (705-715) στη Δαμασκό, στη Μεδίνα και στην Ιερουσαλήμ, καθώς επίσης, μετά διακόσια χρόνια, στο Μεγάλο Τέμενος της Κόρδοβας που αφιέρωσε ο Χαλίφης Αλ Ακίμ Β' (971-976). Είχαν παρακαλέσει τον Αυτοκράτορα προσωπικά και ο Προστάτης της Χριστιανοσύνης έστειλε Χριστιανούς να δοξάσουν με την τέχνη τους το Ισλάμ. Μέσα μάλιστα στην Βασιλίδα των Πόλεων, έδρα του Οικουμενικού Πατριαρχείου, ο Αυτοκράτωρ Λέων Γ' ο Ίσαυρος (717-741) έκτισε το πρώτο τζαμί για να προσεύχονται οι Άραβες έμποροι, επιστήμονες και απεσταλμένοι του Χαλίφη. Αντίστροφα, Άραβες Χριστιανοί ήσαν οι δύο κορυφαίοι υμνωδοί της Ορθοδοξίας Ρωμανός ο Μελωδός και Ιωάννης ο Δαμασκηνός, αλλά παράλληλα υπηρέτησαν πιστά τους Χαλίφες της Δαμασκού. Λίγα χρόνια πριν ο Αυτοκράτωρ Νικηφόρος Φωκάς εκδιώξει τους Άραβες από την Κρήτη, ο Οικουμενικός Πατριάρχης Νικόλαος ο Μυστικός προσφωνεί τον Εμίρη της Κρήτης «λίαν επιφανή, έντιμον και αγαπητόν» και του γράφει ότι «οι δύο δυνάμεις ολοκλήρου του Κόσμου, η δύναμη των Σαρακηνών και εκείνη των Ρωμαίων, είναι υπέροχες και λάμπουν όπως δύο λαμπρά σώματα στο στερέωμα. Γι' αυτό και πρέπει να ζούμε από κοινού σαν αδελφοί, αν και διαφέρουμε στους τρόπους και στη θρησκεία.» Όταν στα «ψηλά τα παραθύρια» της Αθήνας αγνοούν την πατρίδα μας Ιστορία και βδελύσσονται την καθ' ημάς Ανατολή, είναι δυνατόν να υποψιασθούν ποτέ τι σημαίνει υψηλή στρατηγική και τι γεωπολιτική θέση κατέχει ο Ελληνισμός σήμερα; Φορούν ματογυάλια οι μεν τις μπροσούρες του μαρξισμού-λενινισμού και οι δε του δυτικού νεωτερισμού. Δεν είναι απλώς τυφλοί. Είναι άκρως επικίνδυνοι «ειδικοί»!

N. I. Μέρτζος

